

Konferanse om vold og overgrep i nære relasjoner. Østfold 22. og 23. oktober 2019

<https://rbup.sharepoint.com/:v:/r/sites/rbup/1267/Felles/Informasjonsfilm/Informasjonsfilm%20engelsk.mp4?csf=1&e=Sz9Qkj>

<https://www.youtube.com/watch?v=lwPqfrkKlvg&t=20s>

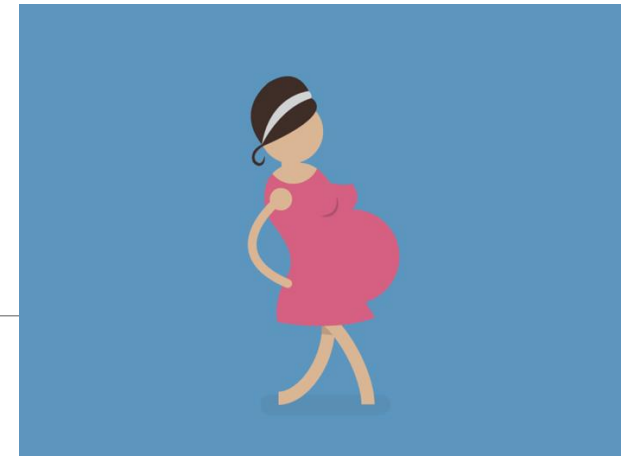

Inklusjonskriterier

- Erfaringer med vold/overgrep i hjemmet
- Utfordrende erfaringer fra egen oppvekst (omsorgssvikt, barnevern)
- Lite sosial støtte og/eller alvorlige konflikter mellom vordende foreldre
- Psykiske helseproblemer hos vordende foreldre
- Ikke i arbeid, opplæring eller utdanning og lavt utdanningsnivå

Vedvarende lav inntekt og vanskelig økonomi
Eneforsørger og avhengig av sosial stønad
Bruk av tobakk og rusmidler

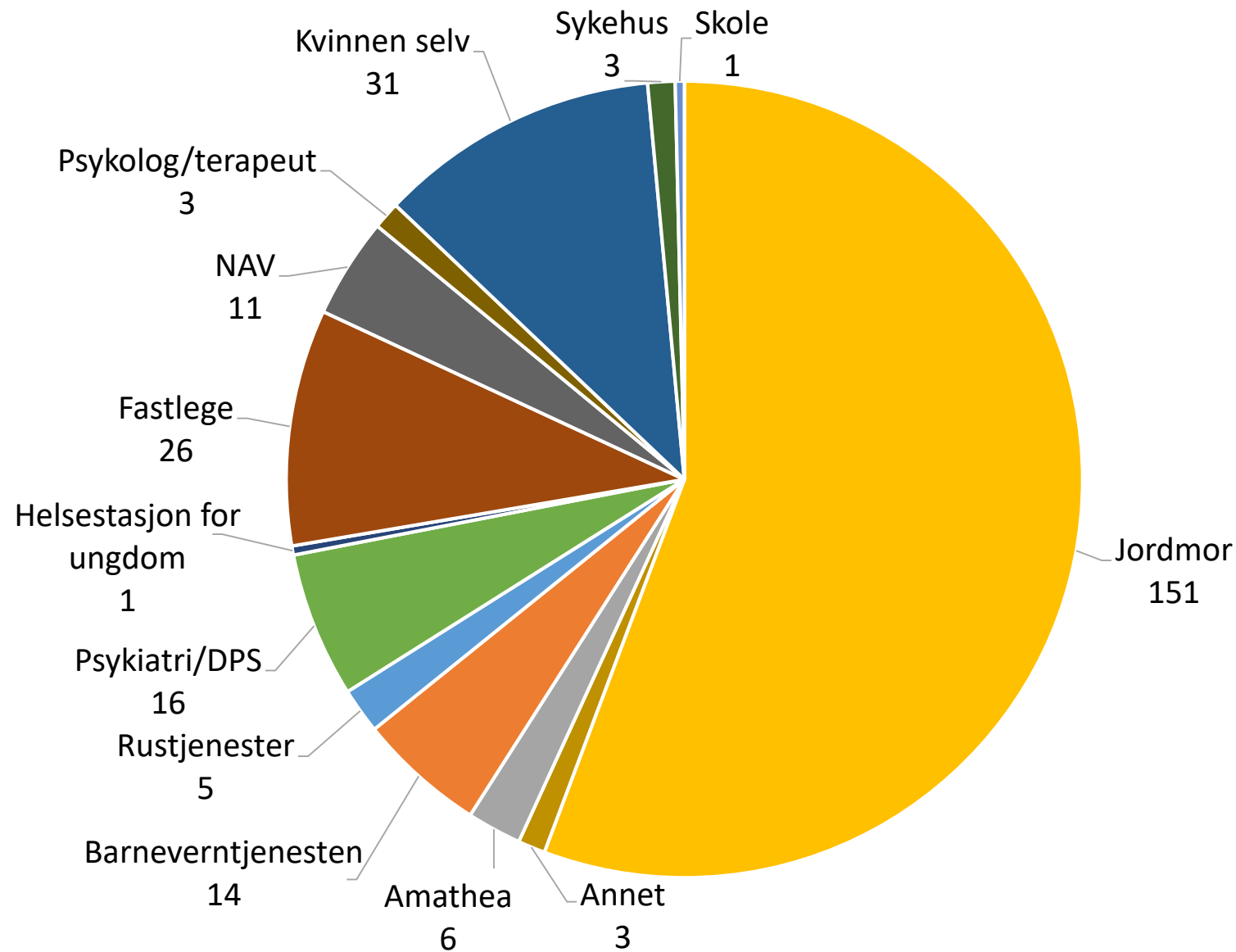
- Frivillig
- Førstegangsførelde
- Samtykke til deltakelse før svangerskapsuke 28
- Bo i utprøvsingsområdet

Eksklusjonskriterier:

- Planer om å flytte ut av pilotområdet i 3 måneder eller lengre i løpet av programperioden
- Intensjon om å adoptere bort barnet ved fødsel

Henvisninger til Familie for første gang

Kort oversikt over programmet

Førstegangsmødre/foreldre

Frivillig

Rekruttering til programmet så tidlig som mulig i svangerskapet, senest i svangerskapsuke 28

Strukturert, intensiv oppfølging hjemme hos familien (1-1,5 time hver andre uke (tilpasses))

Varer frem til barnet fyller 2 år

Styrkebasert og endringsfokusert tilnærming som bygger på å styrke foreldres ønske om å gjøre det beste for sine barn

Et tilbud i tillegg til øvrige tjenester

Viktige momenter for programmet

---

2 utprøvsområder: 2 bydeler i Oslo og 3 kommuner i Rogaland)

Team med fire familie-sykepleiere, en teamleder/veileder og 0,5 sekretærstilling

Familie-sykepleier og veileder er alle enten jordmor eller helsesøster med omfattende opplæring i programmet

Hver familie-sykepleier følger sine deltakere gjennom hele forløpet

Innsamling av data (besøk, veiledning, kartlegginger og vurderinger)

Kjerne elementer omhandler følgende områder i programmet

Deltakere (ifht inklusjon, rekruttering og rammer for oppfølging)

Ansatte (utdanning, kompetanse, veiledning samt teori og rammer for utførelse av programmet)

Implementeringen, (organisatorisk, nasjonale råd, lokale råd)

Datainnsamlingen, (for å sikre at overensstemmelse, kvalitet, resultater og mulighet til forbedring)

Program mål

1. Forbedre mor og barns helse under svangerskapet
2. Fremme barns helse og utvikling
3. Forbedring av foreldres helse og fremtidige livssituasjon

Grunnlag i programmet

TEORI GRUNNLAG:

- Bronfenbrenner's Økologisk teori (1979)
- Bowlby's Tilknytnings teori (1969)
- Bandura's Mestringsteori (1977)

DELTAKER SENTRERTE PRINSIPPER

Kvinnen m. familien er ekspert på sitt eget liv

Følg kvinnens/familiens «heart's desire»

Bare en liten endring er nødvendig

Fokus på styrker

Fokus på løsninger

PROGRAMOMRÅDER

- Helsen min (Personlig helse – Helsevaner, kosthold og mosjon, bruk av rusmidler, psykisk helse; DPS, jordmor)
- Hjemmet mitt (Sosialt miljø – Hjem, jobb, skole og nabolag, IPV)
- Livet mitt (Livskurs – Familieplanlegging, utdanning, økonomi og bolig; NAV)
- Barnet mitt / Omsorg for barnet (Morsrollen – Fysisk omsorg, atferdsmessig og emosjonell omsorg for barnet; helsesøster, barnevernstjenester)
- Familie og venner (Personlig nettverk og relasjoner, partner, hjelp med barnepass)
- Helse og sosiale tjenester

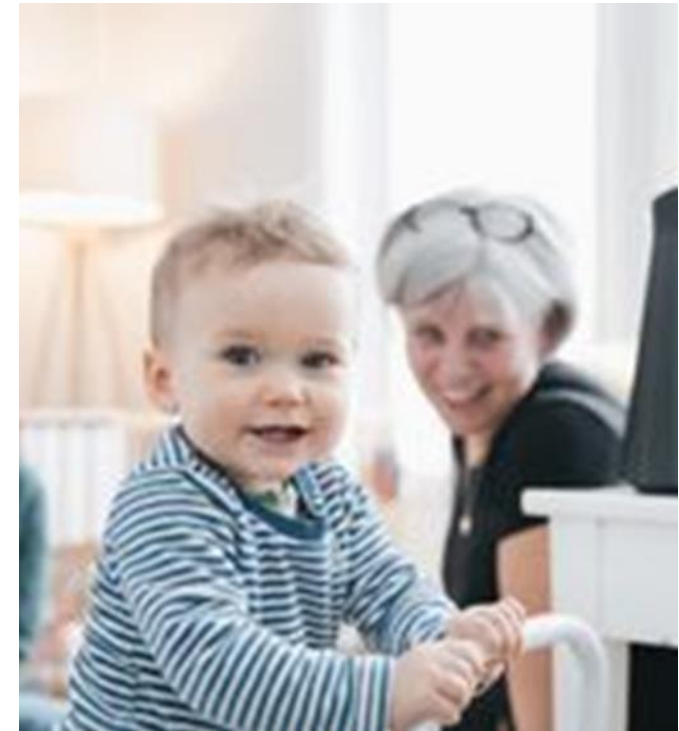
Struktur og fleksibilitet

Lojal mot program modellen

Struktur - konsistens og sikkerhet,
fleksibilitet - individualisering

Familiesykepleiere bruker faglig skjønn
innenfor en tydelig modell med eksplisitte
mål, teorier, metoder og prinsipper

Opplæring til familiesykepleierne

Tre ganger 5 dagers opplæring i NFP-programmet

Motiverende intervju

Tilknytning og psykisk helse

Newborn Behavioral Observation (NBO)

ASQ og ASQ:SE

VIPI/Marte Meo

PIPE (samspillsverktøy)

Vold i nære relasjoner

Norsk modell for samspillsintervensjon i NFP

NBO Newborn Behavioral Observation

- ✓ 0-3 mnd

Marte Meo – VIPI manualen

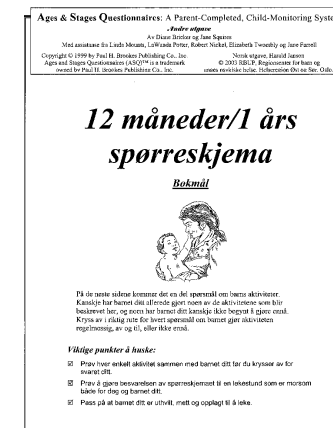
- ✓ 3 - 6 mnd
- ✓ 12 mnd
- ✓ 18 mnd

PIPE

ASQ og ASQ:SE

- ✓ 6 mnd
- ✓ 12 mnd
- ✓ 18 mnd
- ✓ 24 mnd

EAS

- ✓ 6 mnd
- ✓ 12 mnd
- ✓ 24 mnd

Emotional Availability Scales Biringen (2008)

Vurdering av emosjonell tilgjengelighet mellom foreldre og barn

Relasjoner

Terapeutisk relasjon

Målbevisst

Tillitsfull

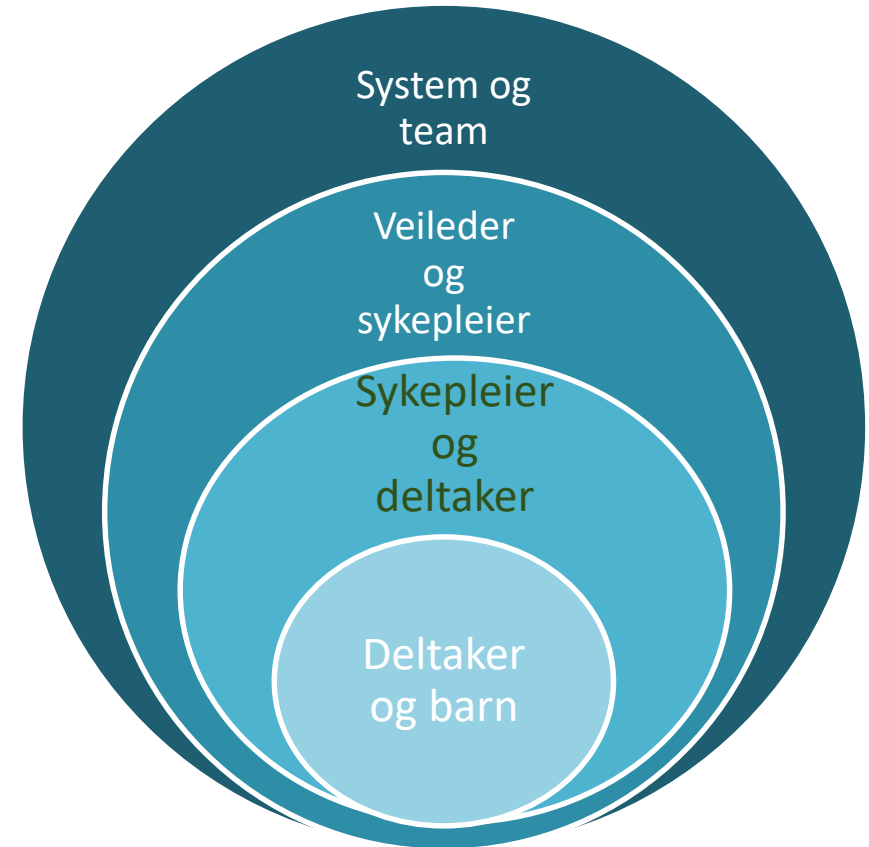
Forutsigbar

Dynamisk

Traume bevisst

Parallell prosess

Grenser

Ressurser for familiesykepleier

Ukentlig individuell veiledning

Ukentlige teammøter og saks drøftinger

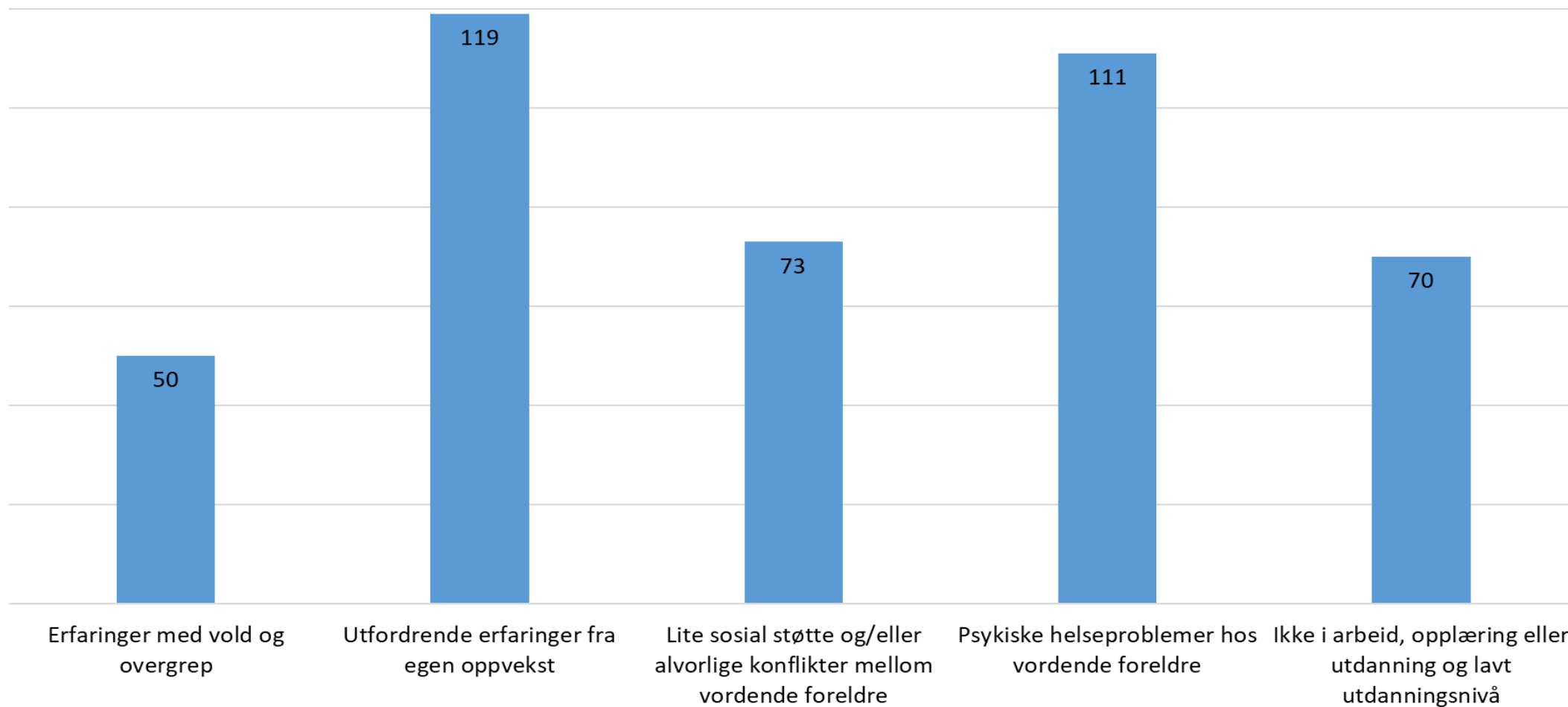
Hjemmebesøk med følge for familiesykepleierne (veileder med på min. ett besøk hver 4. mnd.)

Samspillsveiledning

Månedlige samarbeidsmøter med psykolog og barnevernskonsulent

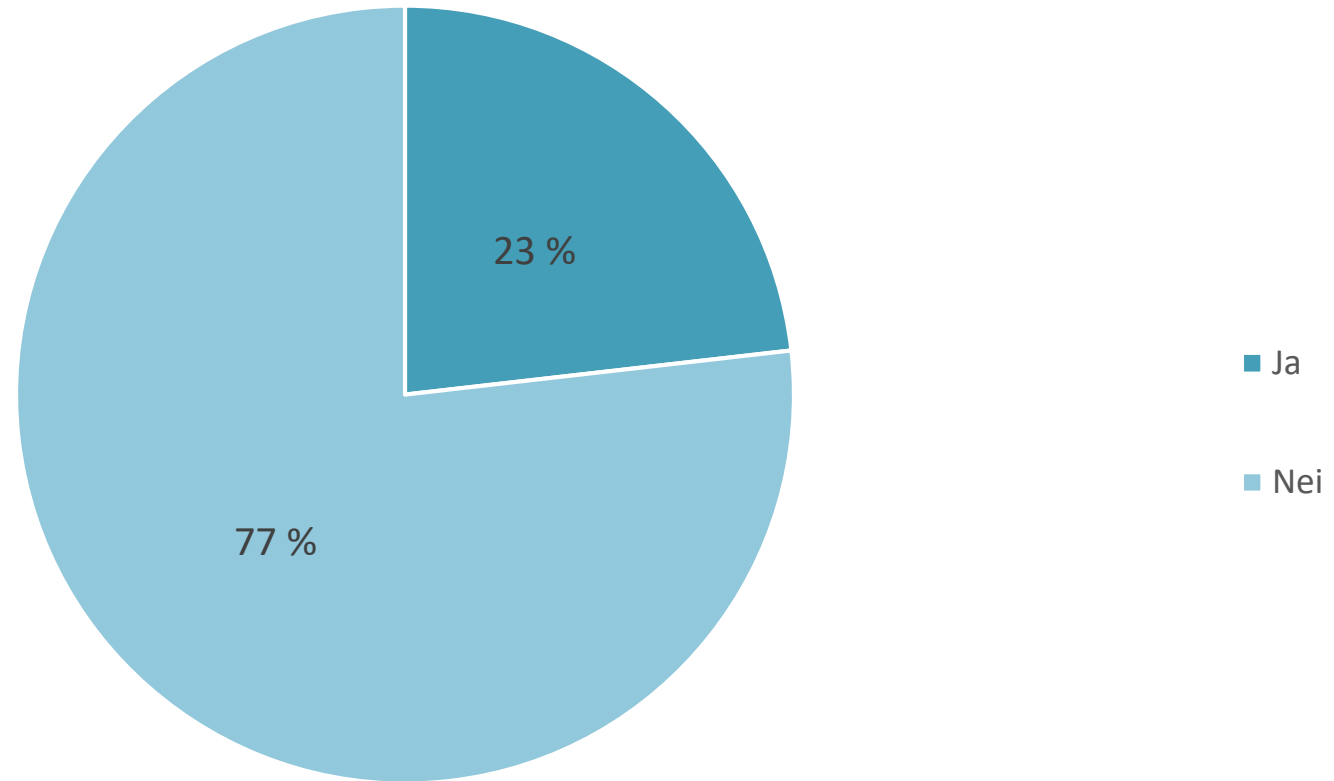

Inklusjonskriterier

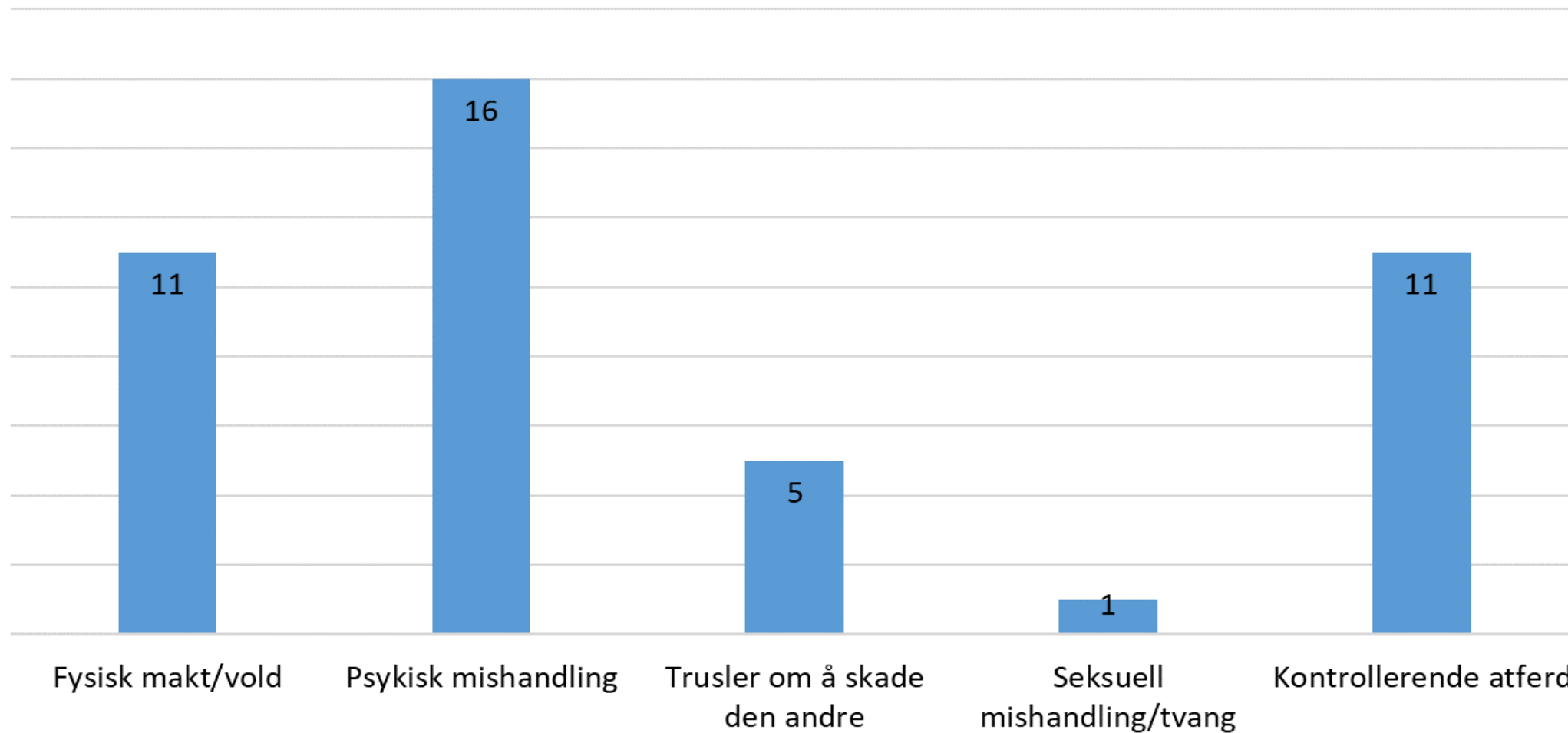
Deltakere som har opplevd partnervold siste 12 måneder

Typer vold

Partnervold og Familie for første gang Opplæring

- Web basert opplæring, 5 moduler, i alt 6-8 timer, sertifisering til bruk av risikovurdering (verktøy)
- 2 dagers kurs, gjennomgang og øving, flytskjema
- Teammøter med fokus på partnervold /vold og overgrep

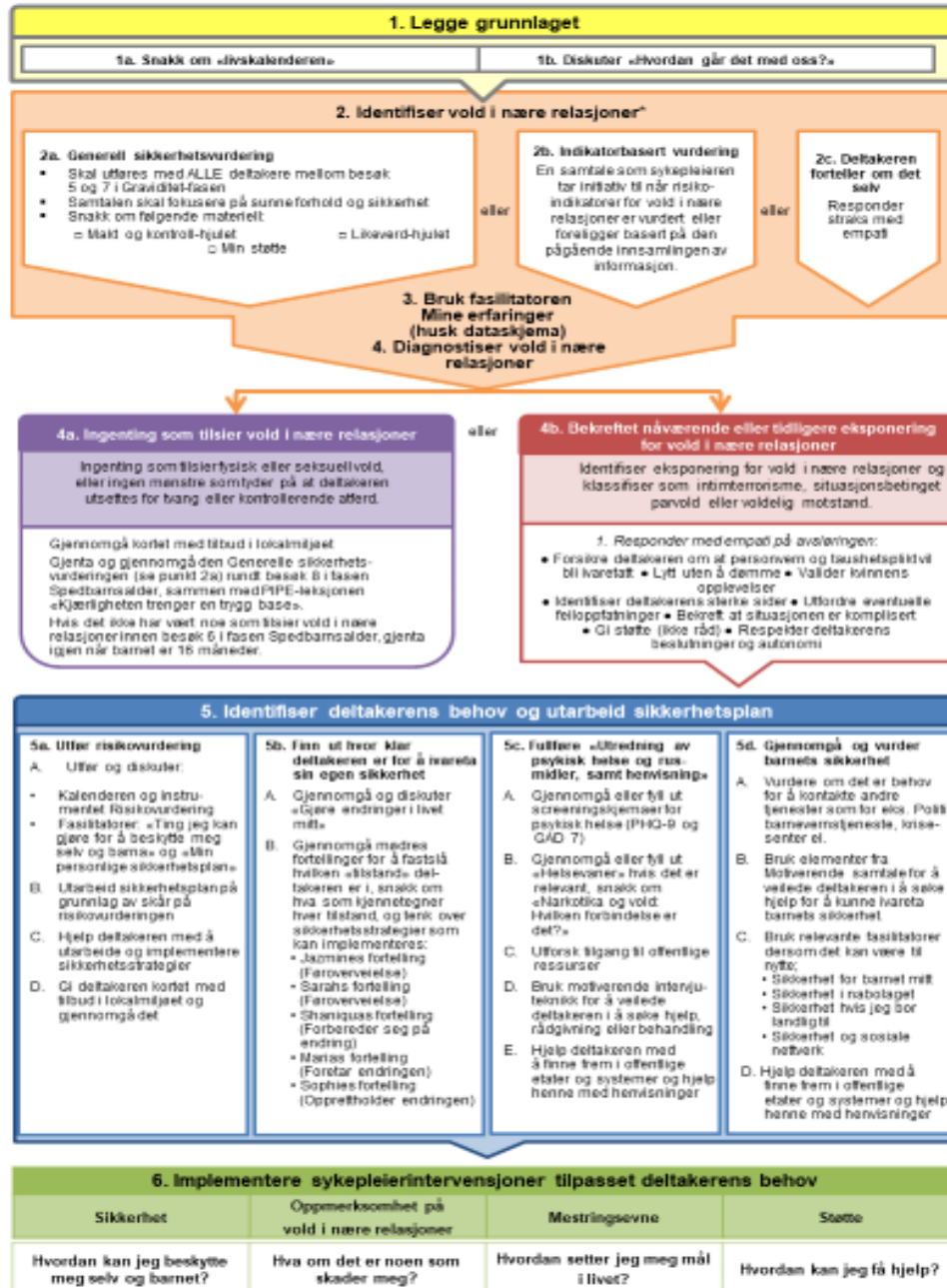
Flytskjema som beskriver alle trinn i arbeidet med partnervold

---

- Bygger grunnlag. Innsikt og relasjon
- Identifiser partnervold (faste tidspunkt, indikasjon, deltaker forteller)
benytter materialer (Makt og kontrollhjul, Likeverdshjul, Min støtte)
- Spørreskjema (overføres dataskjema, faste tidspunkt)
- hvis ikke noe avdekkes gis informasjon og ny gjennomgang etter fødsel og evt etter enda 1 år
- hvis vold avdekkes følger flere oppgaver (risikovurdering, sikkerhetsvurdering for mor og barn kontakte relevante tjenester, informasjon). Tilpasset materiale benyttes videre utfra deltakerens behov, ved endringer og til definerte tider.

Flytskjema for arbeid med vold i nære relasjoner

Støtte mødre som løsriver seg fra mishandlere

6. Implementere sykepleierintervensjoner tilpasset deltakerens behov

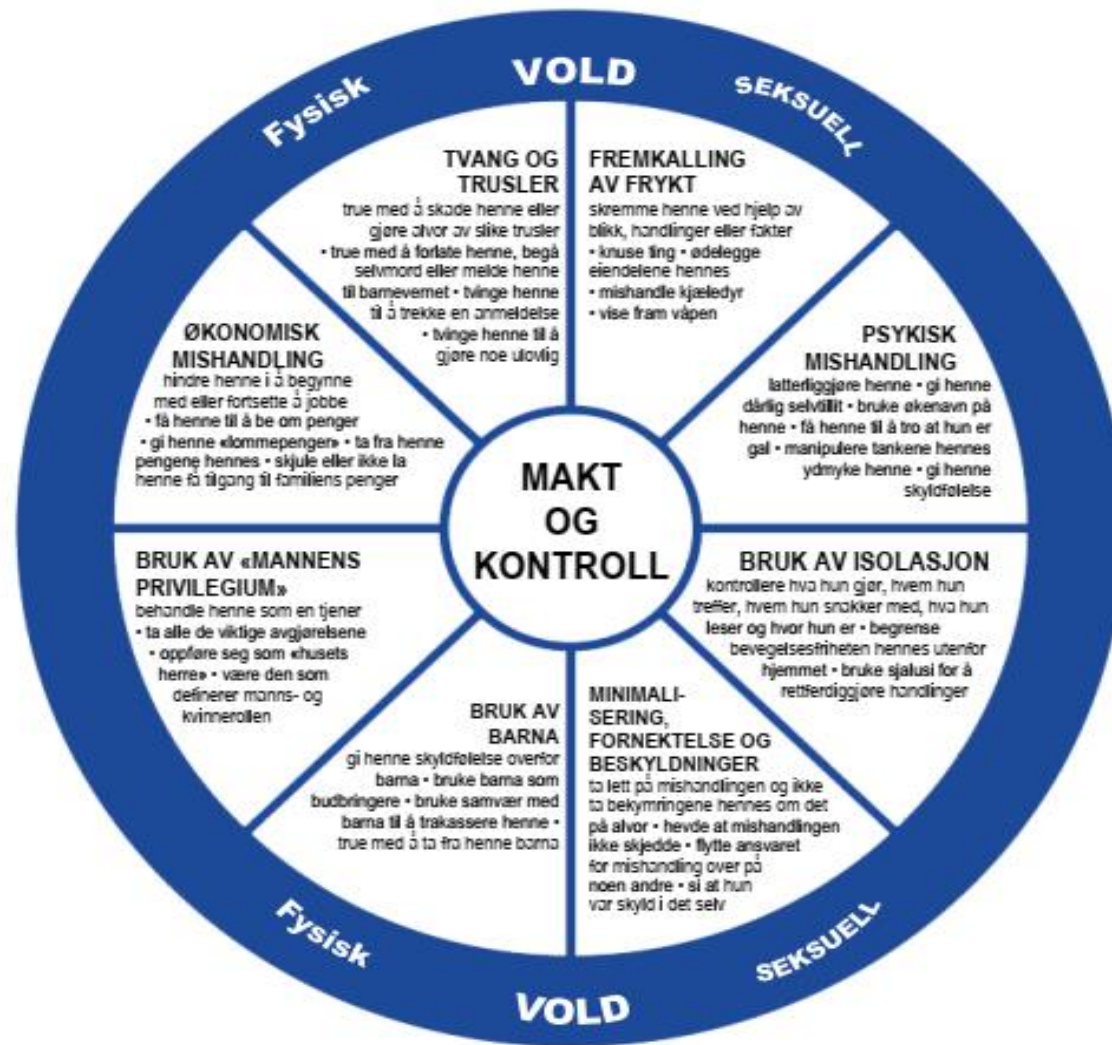
Sikkerhet	Oppmerksomhet på vold i nære relasjoner	Mestringsevne	Støtte
Hvordan kan jeg beskytte meg selv og barnet?	Hva om det er noen som skader meg?	Hvordan setter jeg meg mål i livet?	Hvordan kan jeg få hjelp?
Sikkerhet under en voldshendelse Sikkerhet for barnet mitt Sikkerhet på et nytt sted Sikkerhet i nabolaget Sikkerhet hvis jeg bor landleig til Sikkerhet på jobben og skolen Sikkerhet og alkohol- eller narkotikamisbruk Sikkerhet på Internett Sikkerhet på sosiale nettverk Få ilagt besøksforbud Sikkerhet med besøksforbud Sikkerhet når man forlater en voldelig partner Sikkerhet og min psykiske helse	Mitt livshjul Ord kan skade Verbal mishandling gjør vondt Barn og vold i nære relasjoner Eksposering for vold i nære relasjoner og babyens hjerneutvikling Narkotika og vold: Hvilken forbindelse er det? Makt og kontroll-hjulet og Likeverdihjulet Makt og kontroll (svangerskapsåret) Makt og kontroll-hjul for kvinnens rusmisbruk Se det for deg Alarmlukker for forhold Materiell for å lette kommunikasjon (KUN situasjonsbetinget parvold)	Arbeidsarkene Deltakerens mål Fokuserer på de sterke sidene mine Gjøre endringer i livet mitt (generelt) Slik tar du gode valg Drømmene mine Hindringer i veien Jeg ser for meg livet mitt Spillet om hva som er viktig La oss snakke om mål Handle i verdibutikken Hva jeg gjør og hvordan jeg har det Hvorfor enkelte mål ikke fungerer for meg Målet mitt (forskjellige materiell) Drømmene våre	Barnets familietre Hvem støtter meg? Hvem kan jeg ringe? Kontinuerlig omsorg-hjulet Hva skjer nå? Sikkerhet og støtte

Er ikke klar for å gjøre en endring (Farevurderelse)	Vurderer å gjøre en endring (Ovenveieelse)	Forbereder seg på å gjøre en endring (Forberedelse)	Foretar endringen (Foretar endringen)	Opprettholder endringen (Opprettholder endringen)
NEI Vil fortsette som før	KANSKJE Ønsker forandring, men er usikker	PÅ VEI MOT JA Vurderer endringer og alternativer	JAI Løsriver seg eller mishandlingen avtar	OPPRETTHOLDER ENDRINGEN... Etablerer et nytt liv sammen med partneren eller uten partneren

Motiverende intervju

7. Kontinuerlig vurdering av deltakerens mål og resultater

- Gjenta Klinisk utredning av vold i nære relasjoner hvis deltakeren er i et nytt forhold, eller hvis hennes sikkerhetsnivå endrer seg. Implementer nye sikkerhetsstrategier basert på den reviderte skåren på farevurderingen.
- Gjennomgå de ulike «fortellingene» og introdusere nye SASS-materiell etter hvert som deltakeren gjennomgår de ulike fasene i forhold til å gjøre endringer.

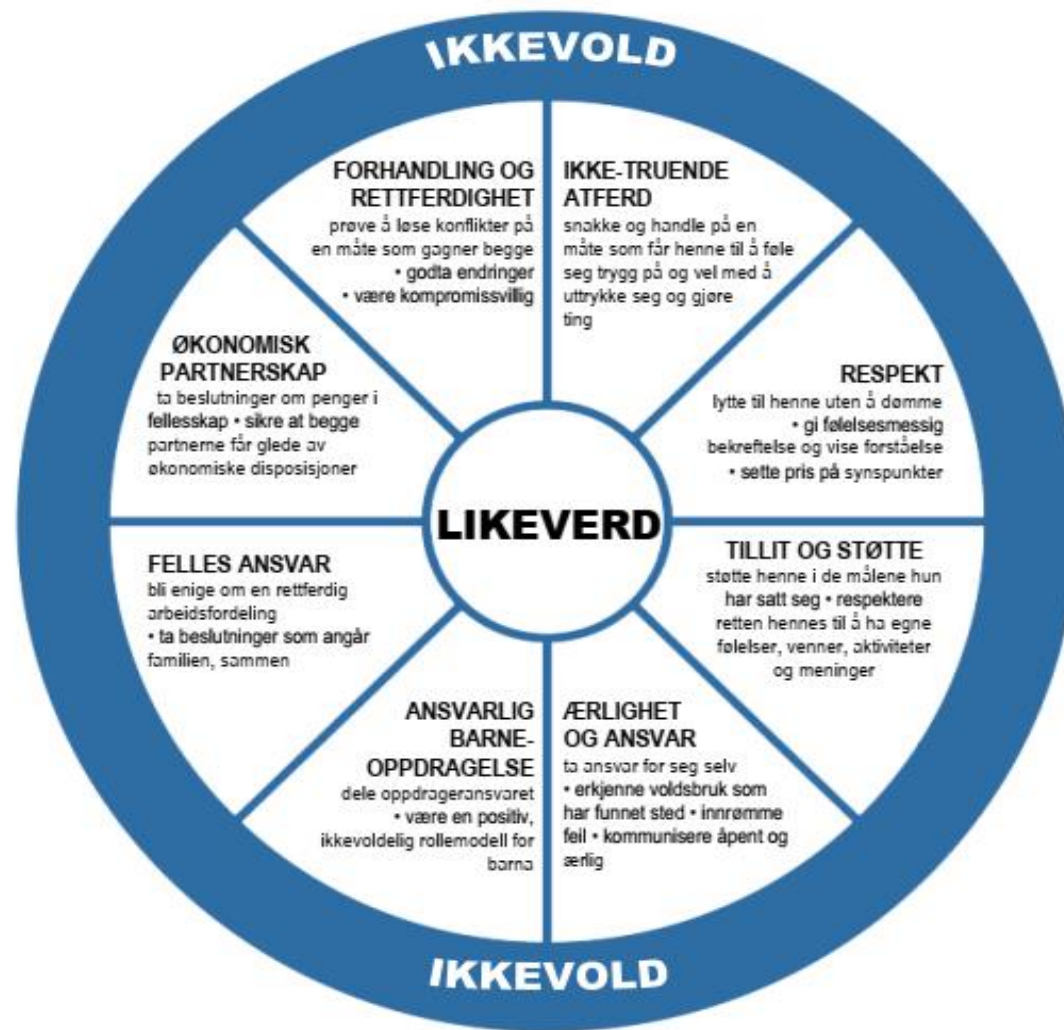
Utviklet av:
 Domestic Abuse Intervention Project
 202 East Superior Street
 Duluth, MN 55802
 218.722.4134

Regionsenter for barn og unges psykiske helse

Helseregion Øst og Sør

© COPYRIGHT 2019. THE REGENTS OF THE UNIVERSITY OF COLORADO, A BODY CORPORATE.
 ALL RIGHTS RESERVED.

Utviklet av:
 Domestic Abuse Intervention Project
 202 East Superior Street
 Duluth, MN 55802
 218.722.4134

Regionsenter for barn og unges psykiske helse

Helseregion Øst og Sør

© COPYRIGHT 2019. THE REGENTS OF THE UNIVERSITY OF COLORADO, A BODY CORPORATE.
 ALL RIGHTS RESERVED.

Antall deltakere

---

192 deltakere er inkludert i programmet

108 deltakere er aktive i programmet per dags dato

29 deltakere har til nå fullført programmet

Etnisitet og alder

- 38 % av deltakerne oppgir sin etnisitet som ikke-skandinavisk
  - I Oslo er 51 % ikke-skandinaviske
  - I SørVest er 27 % ikke-skandinaviske
- Aldersspenn fra 16 til 42 år
- Gjennomsnittsalderen for deltakerne ved innmelding er 27 år
  - I Oslo er gjennomsnittsalderen 29 år
  - I SørVest er gjennomsnittsalderen 24 år

Samarbeid med andre tjenester

NAV:

- 92 deltakere mottar en eller flere typer økonomisk hjelp fra NAV (foreldrepenger/barnetrygd er ikke inkludert)

Barnevern:

- 34 deltakere mottar ulike tjenester fra barnevernet

Psykisk helse:

- 33 deltakere får behandling ved distriktpsikiatrisk senter (DPS)

- Tett samarbeid med jordmor og helsesykepleier. Felles møter m helsestasjonstjenesten

Takk for oppmerksomheten

Kontakt oss gjerne

Tine G. Aaserud
Nasjonal klinisk fagsjef NFP
E-post: tga@r-bup.no
Mobil: 93 61 22 03

Kristin Lund
Seniorrådgiver NFP
E-post: kristin.lund@r-bup.no
Mobil: 41 33 63 23

